

**SVENSKA
VORSTEHKLUBBEN**

Rasspecifik avelsstrategi RAS Kleiner Münsterländer

”Både uppfödare och hanhundsägare bör sätta sig in i den avelsstrategi som gäller för rasen.” Källa: SKK.

Agneta Aldor, Emma Forss

2023-12-06

<u>Inledning</u>	<u>2</u>
<u>Generellt om rasen</u>	<u>2</u>
<u>Övergripande avelsmål för rasen</u>	<u>2</u>
<u>Avelsmål och rekommendationer för uppfödare och hanhundsägare</u>	<u>3</u>
<u>Population</u>	<u>5</u>
<u>Nulägesbeskrivning</u>	<u>5</u>
<u>Mål</u>	<u>7</u>
<u>Handlingsplan</u>	<u>7</u>
<u>Hälsa</u>	<u>8</u>
<u>Nulägesbeskrivning</u>	<u>8</u>
<u>Mål</u>	<u>11</u>
<u>Handlingsplan</u>	<u>11</u>
<u>Funktionsegenskaper</u>	<u>11</u>
<u>Nulägesbeskrivning</u>	<u>11</u>
<u>Mål</u>	<u>19</u>
<u>Handlingsplan</u>	<u>19</u>
<u>Mentalitet</u>	<u>20</u>
<u>Nulägesbeskrivning</u>	<u>20</u>
<u>Mål</u>	<u>22</u>
<u>Handlingsplan</u>	<u>22</u>
<u>Exteriör</u>	<u>22</u>
<u>Nulägesbeskrivning</u>	<u>22</u>
<u>Mål</u>	<u>23</u>
<u>Handlingsplan</u>	<u>23</u>
<u>Förankringsprocess och versionshistori</u>	<u>24</u>

Inledning

På Svenska Kennelklubbens (SKK) kennelfullmäktige 2001 fattades beslut om att det för varje hundras ska finnas en rasspecifik avelsstrategi (RAS). SKK:s avelspolicy anger övergripande avelsmål, medan RAS ska visa vägen hur man når dessa genom att precisera rastypiska avelsmål. RAS vänder sig till uppfödare, ägare av avelshundar, hundägare och blivande valpköpare.

Uppdraget att utforma dessa avelsstrategier är utlagt på ras- och specialklubbarna. Svenska Vorstehklubben (SVK) ansvarar, i samarbete med SKK, för Kleiner Münsterländers utveckling i Sverige. Avel och uppfödning skall ske i överensstämmelse med gällande djurskyddslagstiftning och SKK:s grundregler och SKK:s registreringsregler.^{1 2}

Det ligger ett ansvar för rasens framtid hos den enskilda uppfödaren och ägaren till avelshunden. För att fatta relevanta beslut behöver den enskilda ägaren både allmänna kunskaper om avel och fakta kring den egna tiken och den tilltänkta hanhunden samt om båda hundarnas linjer, vad gäller hälsa, mentalitet, bruksegenskaper och exteriör. Detsamma gäller ägaren av hanhunden. Både tik- och hanhundsägare behöver också vara insatt i målen för rasen, samt fundera över hur avelshundarna bidrar till rasens utveckling. Målen för den planerade kullen ska ligga så nära RAS som möjligt.

Generellt om rasen

Kleiner Münsterländer har sitt ursprung i nordvästra Tyskland. Omkring 1870 fanns det i Münsterland långhåriga hundar av spanieltyp som stod för tryckande vilt, var ytterst spårsäkra och även kunde apportera. År 1912 grundades den första rasklubben, Verband für kleine Münsterländer Vorstehhunde.

En Kleiner Münsterländer har egenskaper som möter de flesta av jägarens krav - den passar för arbete som stående jakthund för fågel och annat tryckande vilt, för stötjakt på hårvilt samt för alla typer av eftersök, för apportering på land och i vatten samt för viltspårarbete. Många individer besitter även tillräcklig skärpa för att fungera som "avfångningshund" på skadat klövvilt eller för att ställa större vilt. Den arbetar noggrant, har ett utmärkt luktsinne och är en mycket god viltfinnare.

Till Sverige kom rasen på 1960-talet för att stanna även om enstaka exemplar omnämns i hund- och jaktlitteratur då och då under hela 1900-talet. I Sverige tillhör Kleiner Münsterländer enligt SKK:s klassificeringssystem rasgrupp 7 - Stående fågelhundar.

Övergripande avelsmål för rasen

Genetisk variation är en särskilt viktig förutsättning för rasens möjlighet att fortleva och uppfödarnas möjligheter att bedriva sund avel. Genetisk variation är ett mått på hur genetiskt olika individer inom en population är. I alla populationer förekommer hela tiden genetisk drift, vilket innebär att arter förlorar successivt genetisk variation. Driften är olika stark beroende på hur stor populationen är. För att hålla nere den genetiska driften inom rasen bör

¹ [Grundregler för medlemmar i Svenska Kennelklubben \(skk.se\)](http://www.skk.se/Grundregler_f%C3%B6r_medlemmar_i_Svenska_Kennelklubben)

² [Registreringsregler R42 \(skk.se\)](http://www.skk.se/Registreringsregler_R42)

inavelsökningen hållas på den låga nivå vi har i dag, och man ska inte överutnyttja vissa linjer eller individer.

Vår ras är numerärt liten i Sverige. Det förekommer en del import av hundar från våra grannländer, men även från Tyskland och övriga Europa. Det vilar ett ansvar på de som importerar hundar att inhämta kunskap om hundens hälsa, jakttegenskaper och genetiska bakgrund så att importhundar kan bidra till en sund avel och en god genetisk variation. Ett samarbete med utländska ras- och specialklubbar tillför här värdefull kunskap.

Aveln ska vara målinriktad, långsiktig och hållbar. Med hållbar menas att den inte leder till brister avseende hälsa, mentalitet eller funktion eller tömmer rasen på genetisk variation.

Rasen har en god hälsostatus och det är viktigt att värna om den. Likaså är den mentala hälsan god och ska kontinuerligt följas upp via dokumentation vid olika provformer samt via ökat antal BPH beskrivna individer. Det förekommer få avvikelser i exteriören och de funktionella egenskaperna förbättras kontinuerligt.

Avelsmål och rekommendationer för uppfödare och hanhundsägare

Varje tik- och hanhundsägare behöver i sitt avelsarbete komma ihåg att Kleiner Münsterländer är en arbetande ras och all avel behöver därför utgå ifrån användbarhet, både jaktligt och exteriört såväl som mentalt. Kleiner Münsterländer behöver värnas som den relativt friska ras den är och varje avvikelse från detta behöver uppmärksammas för att kunna hanteras avelsmässigt.

Alla uppfödare ska följa SKK:s grundregler för registrering. För rasen gäller specifikt att föräldradjur ska vara HD röntgade med grad A eller B för att få användas i avel och att röntgen ska vara genomförd och resultatet registrerat innan parning.

Inom SVK finns fastställda avelsmål för att bevara rasens mångfald och välbefinnande. För att en parning ska uppfylla avelsmålen finns det bland annat krav på:

- Jaktmeritering så att båda avelshundarna har uppnått krav för meritering antingen i Sverige eller i annat land.
- Båda avelshundarna ska ha rastypisk mentalitet samt vara fri från ärftliga sjukdomar och defekter.
- Båda avelshundarna ska vara exteriörbedömda eller utställningsmeriterade med lägst omdöme Good.
- Parningen ska bidra till att bibehålla den genetiska variationen. De av SKK fastställda grundregler och registreringsregler ska följas. Inavelsökningen ska hållas på låg nivå och vissa linjer eller individer ska inte överutnyttjas.

Avelsmålen i sin helhet finns att läsa på [SVK HS, avelsmål \(vorste.se\)](http://svk.hs.avelsmal.vorste.se). Det finns även riktlinjer för hanhundar och tikar som ska vara uppfyllda för att hunden ska kunna ingå i parning som uppfyller avelsmålen.³ Viktigt att notera är att även om individen uppfyller kraven i riktlinjerna så ska den anses tillföra rasen något vid en eventuell parning.

Uppfödare som genomför parningar som uppfyller SVK:s avelsmål äger rätt att få sin parning publicerad på SVK:s webbplats. Utöver avelsmålen behöver uppfödaren vara medlem i SVK för att få sin parning publicerad. Uppfödare som har avelshund eller tik som inte uppfyller SVK:s fastställda avelsmål, men där ägaren är medlem i SVK, kan få sin parning publicerad på hemsidan under "Övriga kullar".

³ [SVK HS, riktlinjer hanhunds- och tiklistor \(vorste.se\)](http://svk.hs.avelsmal.vorste.se)

För ”Övriga kullar” rekommenderas att båda avelshundarna har dokumenterats genom att ha deltagit på en eller flera aktiviteter såsom:

- Genomfört en eller flera former av jaktprov och
- deltagit på en officiell utställning eller exteriörbedömning anordnad av SKK eller SKK-ansluten klubb, och erhållit bedömning från denna samt gärna
- genomfört beteende- och personlighetsbeskrivning hund, BPH.

Tik- och hanhundsägaren ska göra en utvärdering av avkommorna i varje kull. Till hjälp finns dokumentet Utvärdering av valpkull. Utvärderingen bör omfatta kullens hälsa, mentalitet, jaktliga egenskaper och exteriör. Utvärderingen ska skickas till avelsrådgivaren.

Efter tre kullar ska en sammantagen utvärdering göras av kullarna, och om utfallet är gott kan man överväga fortsatt avel på individen. Utvärderingen ska göras både på tikar och hanhundar, men extra viktig för hanhundar som kan ha flera kullar på kort tid. Det är lämpligt att avvakta med att låta hanhunden gå i avel fler gånger innan utvärderingen av de tre första kullarna är gjord, med hänsyn till att defekter eller sjukdomar som debuterar efter valpaldern kan finnas hos avkomman. Utvärdering av enskilda kullar samt utvärderingen av tre kullar är båda viktiga delar i det hållbara avelsarbetet.

[1] [SVK HS, riktlinjer hanhunds- och tiklistor \(vorsteh.se\)](http://svk.hs.se)

Population

Nulägesbeskrivning

Kleiner Münsterländer har under flera år haft en stadig registreringsnivå med ca 200 valpar per år. Varje år importeras ca 10-15 valpar och vuxna hundar av både uppfödare och enskilda hundägare. 2021 registrerades nästan dubbelt så många valpar som tidigare år, möjligen kan det vara en effekt av Coronapandemin.

Antal reg/år	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tikar (varav importer)	82 (4)	91 (4)	79 (3)	58 (9)	105 (5)	94 (4)
Hanar (varav importer)	90 (3)	97 (1)	82 (3)	52 (8)	108 (4)	103 (5)
Totalt	172 (7)	188 (5)	161 (6)	110 (17)	213 (9)	197 (9)

Antal reg/år	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tikar (varav importer)	100 (2)	94 (6)	121 (5)	105 (7)	191 (2)	99 (2)
Hanar (varav importer)	104 (4)	105 (1)	112 (8)	117 (9)	177 (9)	133 (7)
Totalt	204 (6)	199 (7)	233 (13)	222 (16)	368 (11)	232 (9)

Tabell 1: Registreringssiffror och import 2011-2022⁴

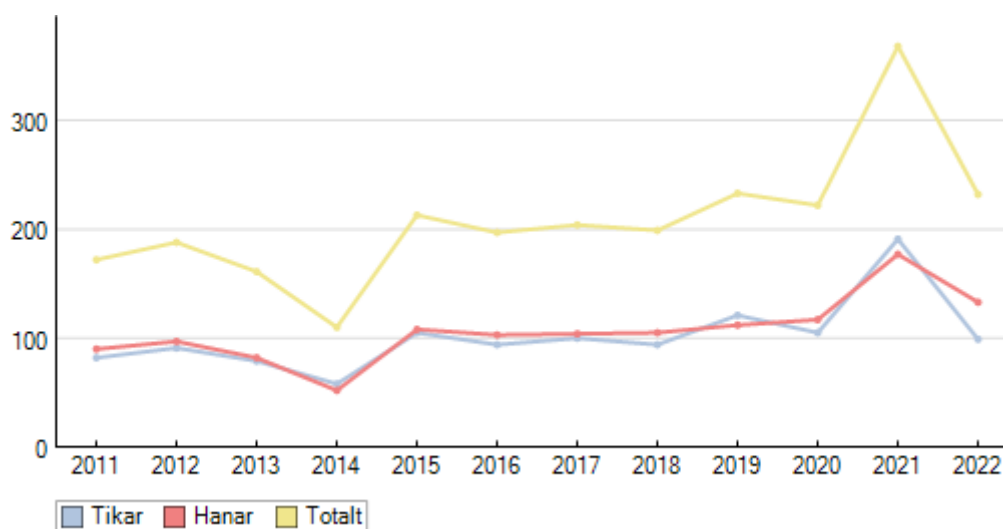

Diagram 1: Antal registrerade hundar 2011-2022⁵

⁴ Källa: SKK Avelsdata, 2023-08-10

⁵ Källa: SKK Avelsdata, 2023-08-10

Kullstorlek

Rasen har hög reproduktionsförmåga mätt i antalet valpar per kull, vilket för åren 2011-2022 var i snitt 7,2 valpar per kull.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kullstorlek genomsnitt	7,4	6,8	7,7	7,0	7,3	7,3	7,1	7,4	6,5	7,4	7,2	7,0
Antal kullar	23	25	23	13	26	25	28	27	33	28	50	31

Tabell 2: Kullstorlek åren 2011-2022⁶

Inavelstrend

Det är angeläget att inavelsökningen hålls på en låg nivå inom rasen för att den ska förbli livskraftig. Hög inavelsökning ökar risken för att recessiva defektanlag (exempelvis anlag för sjukdomar) ska dubbleras samt har också en negativ inverkan på egenskaper som är förknippade med reproduktion och överlevnad, såsom minskad fruktsamhet hos föräldradjur eller försämrade tillväxt och livskraft hos avkomman.

En konsekvens av hög inavelsökning är att vissa genvarianter blir vanligare medan andra blir ovanligare, med risk att försvinna helt. Den genetiska mångfalden reduceras och försvårar möjligheterna till ett hållbart avelsarbete. En förlorad genvariant går enbart att återfå genom utkorsning med andra raser. Rasens genetiska variation är därför mycket viktig att bibehålla.

Genom att hålla nere inavelsökningen skapas förutsättningar för att bibehålla rasens goda hälsa och funktion och på så sätt värna om dess funktionalitet som jakthund. Den genomsnittliga inavelsökningen bör inte öka över tid utan bör som mest ligga kvar på dagens siffror.

Årtal	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inavels- ökning	1,7 %	1,4 %	1,4 %	1,2 %	0,9 %	0,8 %	0,7 %	1,2 %	1,1 %	0,7 %	1 %	1,2 %

Tabell 3: Rasens genomsnittliga inavelsökning per år. Beräknad över 5 generationer.⁷

Enskilda parningar kan tillåtas ha högre inavelsökning än genomsnittet, men dessa bör genomföras med mycket stor försiktighet och med en medveten strategi om vad uppfödaren och hanhundsägaren önskar uppnå. En parning ska aldrig överstiga 6,25% i inavelsökning enligt SKK:s rekommendationer.

⁶ Källa: SKK Avelsdata, 2023-08-10

⁷ Källa: SKK Avelsdata, 2023-08-10

Fördelning parningar i %	Kullar födda												
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Upp t.o.m. 6,25%	21	24	21	13	26	25	28	26	33	28	49	30	26
6,26% - 12,49%	2	1	2	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
12,5% - 24,99%	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
25% -	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabell 4: Inavelsökning fördelat på parningar.⁸

Tik- och hanhundsanvändning

Ett viktigt verktyg för att bibehålla den genetiska variationen i rasen är att begränsa användandet av varje enskild hund. Därför bör en hund ej vara förälder till mer än 5% av hundarna i sin generation (5 år), eller till mer än 25% av de hundar som registreras per år under sin livstid (ca 10 år). För närvarande bör således en hund eller tik ha maximalt cirka 50-55 avkommor. Notera även att enligt SKK:s grundregler får en tik ha max fem kullar. För att bibehålla den genetiska variationen avråds från att genomföra samma kombination vid parning, dock kan undantag göras om antalet valpar blev lågt (1-4 st) i första kullen.

Ålder för första valpkullen

De flesta avelsdjuren är mellan 4-6 år vid sin första valpkull, men det förekommer även individer som är mellan 2-3 år.⁹ Många av de mer allvarliga sjukdomarna (t.ex. allergi, epilepsi samt tidigt debuterande hypotyreos) debuterar vanligen före 3 års ålder, varför det är klokt att låta avelshunden uppnå ca 3 års ålder innan första kullen.

Barnbarn

En frågeställning är hur många valpar som en grupp hel eller halvsyskon som mest bör producera? Riktmärket är följande: far- och morföräldrar bör inte tillåtas lämna fler barnbarn än två gånger vad en enskild hund får producera. I dagsläget bör således en hanhund eller tik som mest ha cirka 100-110 barnbarn.

Denna rekommendation kan dock aldrig bli en regel eftersom detta skulle innebära att yngre hundar i en familjegrupp fräntas avelsrätten på grund av den avel som redan bedrivits med äldre släktingar. De som avlar på hundar från vanligt förekommande linjer bör se till att hitta kombinationer med låg inavelsökning för att undvika senare problem som associeras med låg genetisk variation i en population.

Mål

- Genomsnittlig inavelsökning för rasen ska hållas på den nivå vi har i dag, på årsbasis.
- Kombinationen av avelsdjur ska inte upprepas.
- Avelstik eller avelshane bör vara tre år innan första kull.
- Hanhundar ska maximalt ha 50 - 55 avkommor.

Handlingsplan

Öka kunskapen hos uppfödare och hanhundsägare om riktlinjer och rekommendationer för användande av avelshundar samt vikten av att bibehålla en låg inavelsökning och värna den genetiska variationen. En rekommendation är att gå SKK:s uppfödarutbildning för alla som använder sina hundar i avel.¹⁰

⁸ Källa: SKK Avelsdata, 2023-08-16

⁹ Källa: SKK Avelsdata, 2023-08-10

¹⁰ [SKKs uppfödarutbildning på distans | Svenska Kennelklubben](#)

Avelsfunktionärerna ska finnas tillgängliga för att ge stöd och support i valet av avelshundar.

Skapa ett samarbete med våra grannländer och övriga Europa kring avelshundar för att gagna den genetiska variationen.

Kontinuerlig uppföljning av inavelsökning, parningar, kullar och djur som används i avel.

Hälsa

Nulägesbeskrivning

I dagsläget finns endast krav för kontroll av eventuell höftledsdysplasi (HD) för Kleiner Münsterländer innan hunden går i avel. Det är dock viktigt att uppfödare och hanhundsägare också är uppmärksamma på symtom på andra sjukdomar hos avelsdjuret.

För att nå framgång i avelsarbetet gäller att inte ha för många parametrar att ta hänsyn till. Det är därför viktigt att prioritera bland de sjukdomar och defekter som förekommer och försöka gradera hur allvarliga de är för individen.

För att komma till rätta med de sjukdomar som förekommer inom rasen och där ärftlighet kan misstänkas, behövs information från uppfödare och hundägare. Sjuka hundar eller hundar som får avkomma med sjukdom där trolig ärftlig bakgrund finns ska som grundregel inte användas i avel. Det kräver en ärlighet hos uppfödare och hanhundsägare för att inte dölja brister eller misstänksamheter hos egna hundar och linjer.

Följande sjukdomar förekommer i begränsad omfattning i rasen och ses idag inte som ett problem. Det är av stor vikt att bibehålla en frisk ras.

Höftledsdysplasi - HD¹¹

HD är en felutveckling av höftleden som förekommer hos många olika hundraser.

Arvsgången är komplex där både arv och miljö är bidragande orsaker till sjukdomens utveckling. Då HD nedärvs polygent är det svårt att helt eliminera dessa anlag ur populationen, men det är önskvärt att de hålls på en låg frekvens.

Rasen ingår i dagsläget i SKK:s hälsoprogram för HD på nivå 3.¹² Nästa steg är att övergå till indexering för HD. För att kunna få fram tillförlitlig statistik på HD-index bör minst hälften av populationen röntgas innan det blir aktuellt att använda i rasen.

¹¹ [Höftledsdysplasi, HD | Svenska Kennelklubben \(skk.se\)](#)

¹² [Hälsoprogram | Svenska Kennelklubben \(skk.se\)](#)

Rasspecifik avelsstrategi RAS Kleiner münsterländer

Diagnos	2011	2012	2013	2014	2015	2016
HD grad A	45 (80,4 %)	38 (67,9 %)	44 (74,6 %)	27 (87,1 %)	60 (66,7 %)	42 (76,4 %)
HD grad B	7 (12,5 %)	15 (26,8 %)	12 (20,3 %)	3 (9,7 %)	23 (25,6 %)	10 (18,2 %)
HD grad C	1 (1,8 %)	2 (3,6 %)	3 (5,1 %)	1 (3,2 %)	6 (6,7 %)	3 (5,5 %)
HD grad D	3 (5,4 %)	1 (1,8 %)			1 (1,1 %)	
HD grad E						
Totalt antal undersökta	56	56	59	31	90	55
Snittålder för undersökning (månader)	27	26	23	23	24	25
Antal födda	170	171	176	91	190	182

Diagnos	2017	2018	2019	2020	2021	2022
HD grad A	49 (73,1 %)	70 (86,4 %)	69 (71,9 %)	64 (68,1 %)	89 (74,8 %)	9 (75,0 %)
HD grad B	13 (19,4 %)	9 (11,1 %)	23 (24,0 %)	20 (21,3 %)	21 (17,6 %)	3 (25,0 %)
HD grad C	3 (4,5 %)	2 (2,5 %)	4 (4,2 %)	10 (10,6 %)	7 (5,9 %)	
HD grad D	2 (3,0 %)				2 (1,7 %)	
HD grad E						
Totalt antal undersökta	67	81	96	94	119	12
Snittålder för undersökning (månader)	23	22	22	18	16	13
Antal födda	198	199	213	206	362	218

Tabell 5: Statistik HD hundar födda 2011-2022¹³

Andelen drabbade hundar varierar från år till år. Det som ses är att HD D är ovanligt förekommande i rasen, men några individer är drabbade. Sedan 2011 har ingen hund röntgats med HD E i Sverige. HD C förekommer tyvärr i en ökad trend 2020, vilket gör att det finns behov av att följa utvecklingen gällande HD inom rasen, och hälsoprogrammet är fortfarande aktuellt.

Ha i åtanke att i statistiken från 2021 och 2022 kan det tillkomma röntgade hundar, eftersom att dessa individer fortfarande är unga och eventuellt kommer att röntgas senare.

Armbågsledsdysplasi - ED¹⁴

ED är ett samlingsnamn för olika tillväxtrubbningar som drabbar armbågsleden. Arvsgången är komplex där både arv och miljö påverkar utvecklingen av sjukdomen. ED förekommer i låg frekvens bland undersökta hundar i rasen.

¹³ Källa: SKK Avelsdata, 2023-08-10

¹⁴ [Armbågsledsdysplasi, ED | Svenska Kennelklubben \(skk.se\)](#)

Rasspecifik avelsstrategi RAS Kleiner münsterländer

Diagnos	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ED ua (0)	15 (93,8 %)	13 (92,9 %)	8 (100,0 %)	4 (100,0 %)	25 (86,2 %)	18 (85,7 %)
ED grad 1	1 (6,3 %)	1 (7,1 %)			2 (6,9 %)	3 (14,3 %)
ED grad 2					2 (6,9 %)	
ED grad 3						
ED klinisk						
Totalt antal undersökta	16	14	8	4	29	21
Snittålder för undersökning (månader)	28	17	30	21	23	21
Antal födda	170	171	176	91	190	182
Diagnos	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ED ua (0)	26 (100,0 %)	35 (100,0 %)	46 (95,8 %)	42 (95,5 %)	73 (94,8 %)	9 (100,0 %)
ED grad 1			1 (2,1 %)	1 (2,3 %)	4 (5,2 %)	
ED grad 2				1 (2,3 %)		
ED grad 3			1 (2,1 %)			
ED klinisk						
Totalt antal undersökta	26	35	48	44	77	9
Snittålder för undersökning (månader)	21	20	20	19	16	14
Antal födda	198	199	213	206	362	218

Tabell 6: Statistik hundar födda 2011-2022¹⁵

Det finns en ökande trend att röntga sina hundar för ED. Trots ökningen finns det i dagsläget fortfarande för få hundar som har genomgått ED-röntgen för att kunna se ärftliga samband mellan linjer och kombinationer i rasen.

Allergi

Allergier förekommer i låg frekvens i rasen. Framst har inrapporterade fall varit allergiska mot foder eller kvalster. Ur avelssynpunkt ska hundar som visar/visat symptom (återkommande öroninfektioner/svamp i öronen, klåda, rodnad i huden) inte användas i avel. Allergi debuterar vanligtvis före 3 års ålder.

Hypothyreoidism (underproduktion av sköldkörtelhormon)

Sköldkörtelproblem förekommer i låg frekvens i rasen. Ur avelssynpunkt ska hundar som visar/visat symptom (sämre pälskvalitet, håravfall, trötthet, viktuppgång) inte användas i avel. Vanligen debuterar hypothyreos vid 2-3 års ålder. Det förekommer sent debuterad hypothyreos i rasen (efter 8 års ålder). Dessa hundars eventuella avkommor bör endast användas med hundar som såvitt är känt har friska föräldrar och far-/morföräldrar.

Ektopisk uretär

Ektopisk uretär (EU) förekommer i låg frekvens inom rasen. EU innebär att urinledaren från njuren är felplacerad och kan yttra sig med inkontinens och/eller återkommande urinvägsinfektioner. Danmark har tidigare screenat för EU, och rasens hemland Tyskland screenar fortfarande, men även här ses defekten i låg frekvens.

Epilepsi

Epilepsi förekommer i låg frekvens inom rasen. Det är en sjukdom som karakteriseras av krampanfall eller stelhet i hela eller delar av kroppen, vanligtvis med beteendeförändringar

¹⁵ Källa: SKK avelsdata, 2023-08-10

före eller efter anfallet. Orsaken till epilepsi kan variera men har oftast en neurologisk förklaring. Sjukdomen debuterar oftast före 3 års ålder. Epilepsi kan vara medfödd och här finns en ärftlig faktor. Epilepsi kan även vara förvärvad genom skada eller trauma, och det är då oklart om genetik och ärftlighet är betydande för uppkomst av sjukdomen.

Mål

- Förekomst av HD C och D ska inte öka, och HD E ska inte uppkomma.
- Uppfödare bör verka för att för att få minst 50% HD röntgad avkomma i varje kull.
- Skapa en säkrare bild av rasens hälsostatus gällande ED.
- Hundar som är drabbade av allergi, hypotyreos, ektopisk uretär eller epilepsi ska inte användas i avel då det finns ärftliga faktorer för dessa sjukdomar.
- Skapa en säkrare bild av förekomsten av allergi, hypotyreos, ektopisk uretär och epilepsi samt övriga sjukdomar som kan förekomma.
- Avelsdjur bör vara 3 år innan första kullen.

Handlingsplan

Att genom direkt information till uppfödarna öka kunskapen om HD, ED och övriga förekommande sjukdomar, för att förstå vikten av sunt avelsarbete och för att undvika uppkomst av olika sjukdomar.

Uppmuntra uppfödare att påminna valpköpare om att röntga sina hundar för både HD och ED. Marknadsföra och tilldela "SVK:s HD-diplom" till de uppfödare som uppnår minst 50% röntgade hundar i respektive kull.¹⁶ Även informera valpköpare via olika kanaler, till exempel webinarier och sociala medier, om vikten av att röntga sina hundar.

Ansöka om HD-index så fort rasen uppnått tillräckligt antal röntgade hundar per årskull (minst 50%, men gärna högre) för att kunna motivera till ett arbete med index.

Hundar med konstaterad ED 1 bör användas med aktsamhet i avel och avkomman ska utvärderas gällande ED status, i enlighet med SKK:s policyuttalande kring ED.

Genomföra hälsoenkäter för att samla information om förekomst av samtliga sjukdomar som förekommer i rasen.

Uppmuntra hundägare till att dela information med avelsfunktionärerna om hundar som drabbats av sjukdom för att öka kunskapen om i vilka linjer dessa problem förekommer. Detta bidrar till att avelsfunktionärer kan informera om eventuella risker för sjukdom i samband med förfrågan om parningskombinationer.

Funktionsegenskaper

Nulägesbeskrivning

Kleiner Münsterländer ska vara en mångsidig jakthund med passionerad och uthållig jaktlust, mångsidiga jaktanlag liksom god nervstyrka och viltskärpa. Rasen måste ha den nödvändiga förmågan att i gott samarbete med föraren kunna jaga på fält, i skog, på fjäll och i vatten samt kunna apportera det fällda viltet till föraren. I de enkäter som gjorts gällande jakttegenskaper syns att de flesta använder sina hundar till jakt. Många använder hunden allsidigt både som

¹⁶ [Nytt uppfödardiplom | Svenska Vorstehklubben](#)

stöthund, eftersökshund, apportör och som stående jakthund för fågel och annat tryckande vilt.¹⁷

KLM International, KLM-I har utarbetat en arbetsprofil för Kleiner Münsterländer.¹⁸ Det är dock viktigt att poängtera att det finns skillnader mellan medlemsländerna i användandet av rasen. Dessa skillnader kan bero på att:

- Jaktförhållandena skiljer sig väsentligt mellan länder.
- De juridiska förutsättningarna skiljer sig mellan länder, till exempel hur djurskydd samt jakt bedrivs.
- Jakttraditionerna och jaktbart vilt skiljer sig från land till land och även inom ett land..

I Sverige finns idag ett antal olika provformer som Kleiner Münsterländer kan delta på för att testa de jaktliga egenskaperna.

Eftersöks- och fältprov

Fält- och eftersöksprov är provformer som i möjligaste mån ska efterlikna jakt där de jaktliga egenskaperna hos hundarna bedöms. Hundar som testas kan uppnå jaktchampionat. Det är dessa prov som sammanräknat utgör minimikrav för de flesta fall avelsgodkännande. Hundarna provas i delmomenten spår och vatten under eftersöksdelen. Under fältdelen bedöms hundarnas egenskaper på fält- och apportarbete på fågel. Fältdelen kan göras på fält, i skog eller på fjäll. Mer om SVK:s regler och bedömning för eftersöksgrenar och fältprov går att läsa på [Regler för jaktprov \(vorsteh.se\)](http://www.vorsteh.se).

Under åren 2013-2022 har cirka 400 unika hundar prövats på eftersöksprov. Under samma period har knappt 350 unika hundar prövats på fältprov. I diagram 2 visas antal starter per år och antal unikt startande hundar per år för eftersöks- respektive fältprov. En hund startas i regel flera gånger på fältprov, därav av det höga antalet totala antal starter på fältprov. Även på eftersöksprov kan hundar startas flera gånger för att bli godkända eller förbättra sin poäng.

Under perioden 2012-2021 har det samtidigt registrerats knappt 2100 hundar som har haft möjlighet att starta på prov under perioden. Minimialdern för start på prov är 10 månader. Det här innebär att strax mindre än en femtedel av populationen prövas. I diagrammet följer antalet starter ganska väl antalet registrerade hundar och de senaste årens ökning i popularitet avspeglas i antalet starter som ökar för både eftersöksprov och fältprov.

¹⁷ [Dialog 2022 Resultat från enkäten | Svenska Vorstehklubben](#)

¹⁸ [KIM-Performance-Standard-1.pdf \(klm-international.info\)](#)

Antal provstarter och startande individer 2013 - 2022

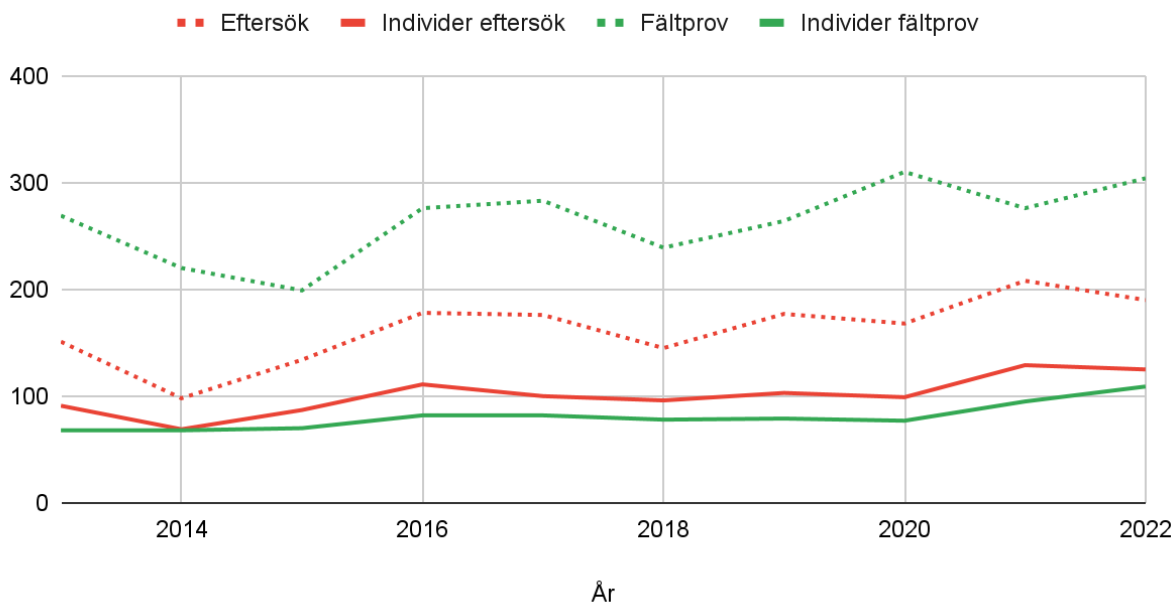

Diagram 2: Antal provstarter och unikt startande hundar fält- och eftersök 2013 - 2022¹⁹

Fullbruksprov

Fullbruksprovet anordnas av SVK och är till för att pröva hundens jaktliga allsidighet. Hundar som testas kan uppnå fullbrukschampionat. Provet består av tio moment som genomförs över två dagar. De olika momenten delas in i skogsarbete, vattenarbete samt fältarbete och apportarbete. För varje moment tilldelas hunden poäng baserat på hur effektivt arbetet utförs, och det är slutsumman av alla poäng som bestämmer priset. Intresset för provformen har ökat stadigt de senaste åren, men fortfarande är deltagandet lågt. Regler och beskrivning av momenten finns på [Regler för fullbruksprov \(FBP\) \(vorsteh.se\)](https://www.vorsteh.se/regler-for-fullbruksprov-fbp/).

Under åren 2011-2022 har 29 unika svenskregistrerade Kleiner Münsterländer genomfört totalt 61 starter på fullbruksprov, vilket har resulterat i 13 första pris, 9 andra pris samt 2 tredje pris. Sedan något år tillbaka är pris från fullbruksprov meriterande för att få starta hunden i bruks-/jaktklass på utställning, samt för att kunna erhålla ett utställningschampionat.²⁰ Sedan 2021 är alla pris på fullbruksprov också kvalificerande för att kunna lägga upp ett avelsdjur på hanhunds- eller tiklistan på SVK:s webbplats.

Övriga provformer

Hunden kan också testas på viltspår och uppnå viltspårchampionat. Rasens förmåga att arbeta som eftersökshund och avfångningshund är uppskattad bland annat hos de som arbetar inom Nationella Viltolycksrådet, NVR. Regler och beskrivning av viltspårprov finns på

¹⁹ Källa: SVK:s Resultatdatabas, 2013-2022

²⁰ [Utställnings- och championatregler inkl. supplement \(skk.se\)](https://www.skk.se/utstallnings-och-championatregler-inkl-supplement/)

[Regler för viltspårprov \(skk.se\)](#). Deltagandet på viltspårprov har ökat sedan viltspårsschampionatet infördes 2014.

Det finns även möjlighet att anlagstesta sin hund i vildsvinshägn, men deltagandet från rasen är väldigt lågt och under de senaste åren är det endast fyra individer i rasen som prövats och är godkända på denna provform. För mer information, se [Regler för anlagstest i vildsvinshägn \(skk.se\)](#).

Utveckling egenskaper

De egenskaper som provas och aktivt följs upp under jakt- och eftersöksproven är fart, vidd, reviering, följsamhet och vattenpassion. Utöver dessa egenskaper bedöms också spårteknik, simteknik, stånd och avance samt att det noteras om hunden sekunderar, rapporterar, rotar eller gnäller.²¹

Egenskaperna värderas utifrån en skala där det ideala sättet att arbeta som jakthund genererar värdet 4. Skalan är en intensitetsskala som löper från 1-5 för fart, vidd, följsamhet, avance, vattenpassion och spårteknik där 1 anger för lite och 5 anger för mycket av egenskapen. För egenskaperna reviering och stånd löper skalan från 1-4, där 4 är idealvärdet. För simteknik löper skalan 1-3, där 3 är idealvärdet.

För aveln är värderingen av egenskaper viktiga då de är de som berättar om hur hunden arbetar. För att få säkerhet i utvärderingen är det av största vikt att arbeta för att öka antalet startande hundar på fält.

²¹ [Egenskapsbeskrivning.pdf \(vorsteh.se\)](#)

Nedan redovisas utvecklingen av egenskaperna fart, vidd, reviering, följsamhet och vattenpassion.

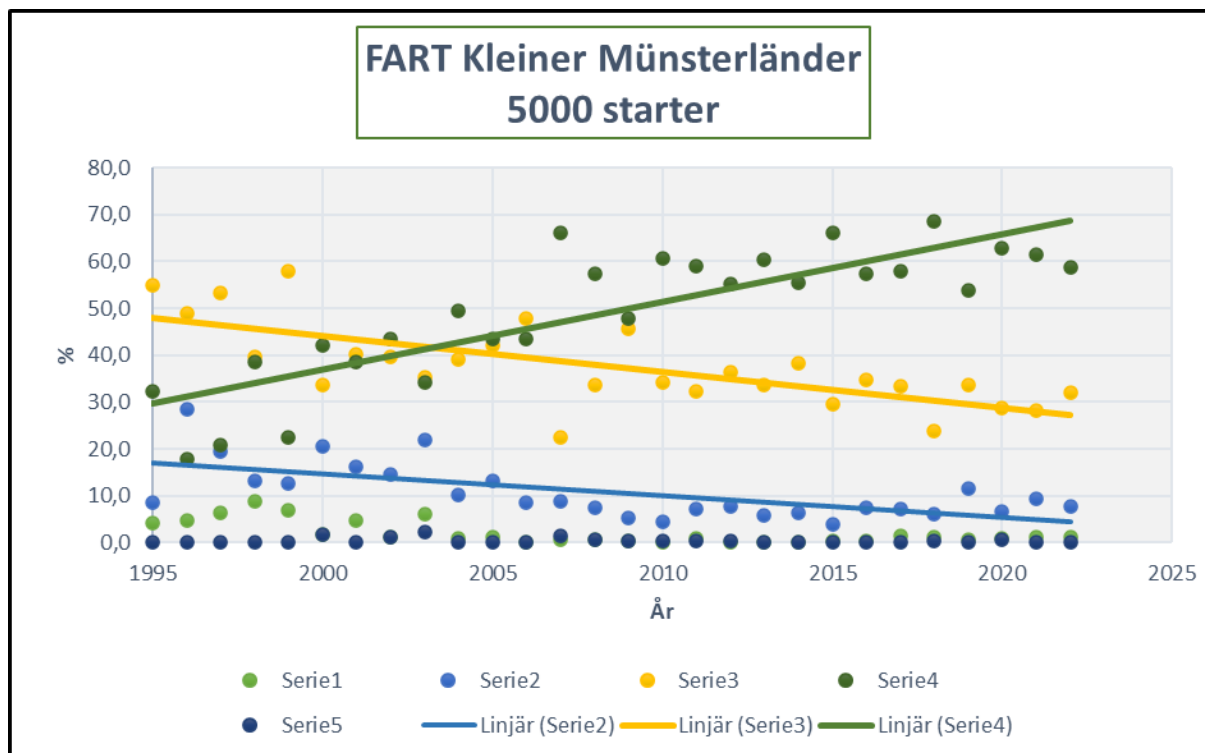

Diagram 3: Utveckling egenskapen fart²²

Egenskapen fart beskriver hur snabbt hunden rör sig, i galopp eller trav. För det optimala värdet 4 krävs en vägvinnande galopp. För egenskapen fart har utvecklingen de senaste 10 åren varit relativt stabil. Trenden för värdet 4, vilket är idealet, ökar stadigt, se grön linje i diagram 3. De senaste åren har andelen med värdet 4 dock minskat något. Trenden för värdet 3, måttlig fart i galopp, (gul linje) och värdet 2, långsam fart med tendenser till trav, (blå linje) är nedåtgående. Här kan noteras värdena 2 och 3 under de senaste åren har något större andel av totalen än tidigare år. Värdena 1, mycket låg fart huvudsakligen i trav, och 5, mycket hög fart i snabb galopp, ligger stadigt på en låg nivå.

²² Källa: SVK:s jaktprovsstatistik, januari 2023

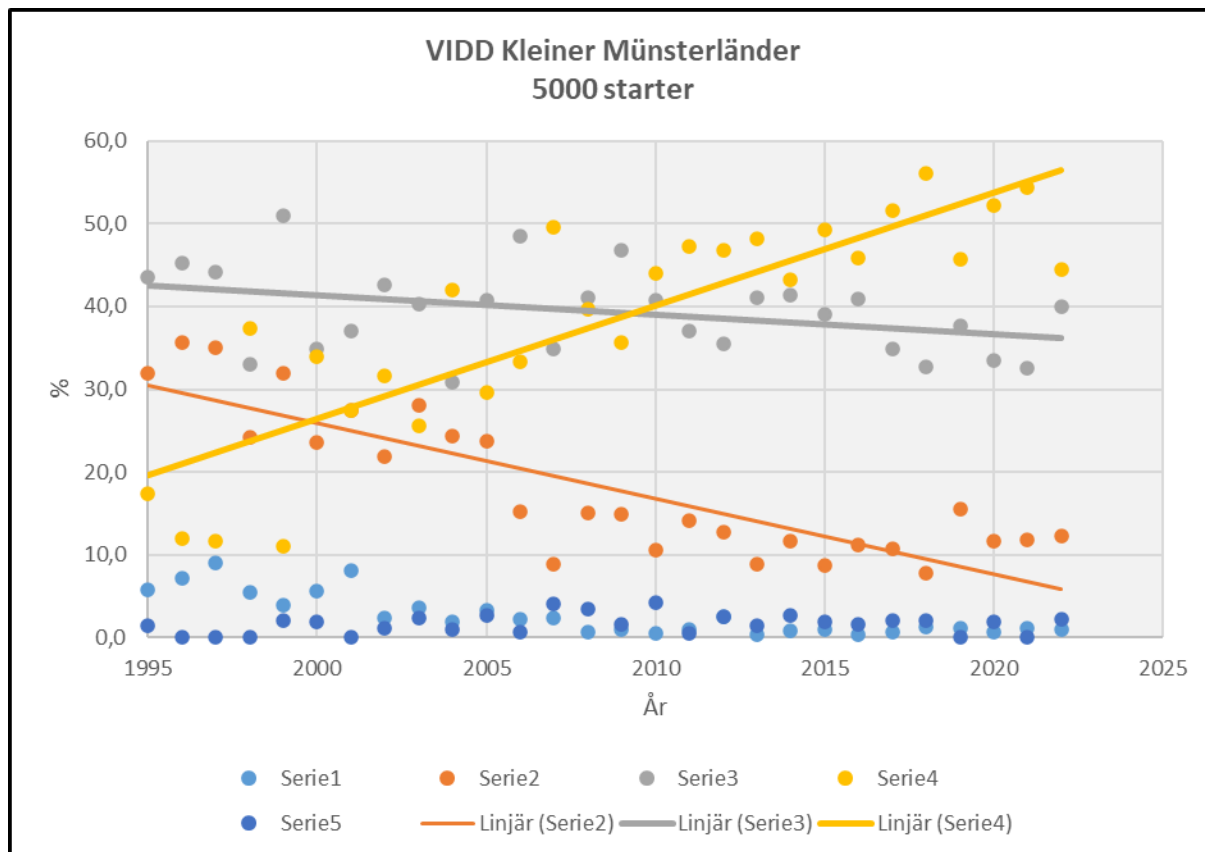

Diagram 4: Utveckling egenskapen vidd²³

Egenskapen vidd beskriver hundens förmåga att täcka terrängen. För det optimala värdet 4 krävs en vidd så att hunden anses täcka jaktterrängen väl. Trenden är klart stigande för värdet 4 (gul linje), vilket är det optimala. Trenden för värdet 3 (grå linje), medelstor vidd där jaktterrängen inte täcks helt, är svagt avtagande. Andelen för respektive värde varierar år från år men det är trenden som är viktig. För värdet 2 (orange linje), liten vidd där jaktterrängen inte täcks, syns att trenden är klart nedåtgående även om andelen tvåor ökat något de senaste åren. Värde 5, mycket stor vidd där hunden stundom jagar utanför jaktterrängen, och värde 1, obefintlig vidd där hunden inte söker ut, ligger stadigt på låga nivåer.

²³ Källa: SVK:s jaktprovsstatistik, januari 2023

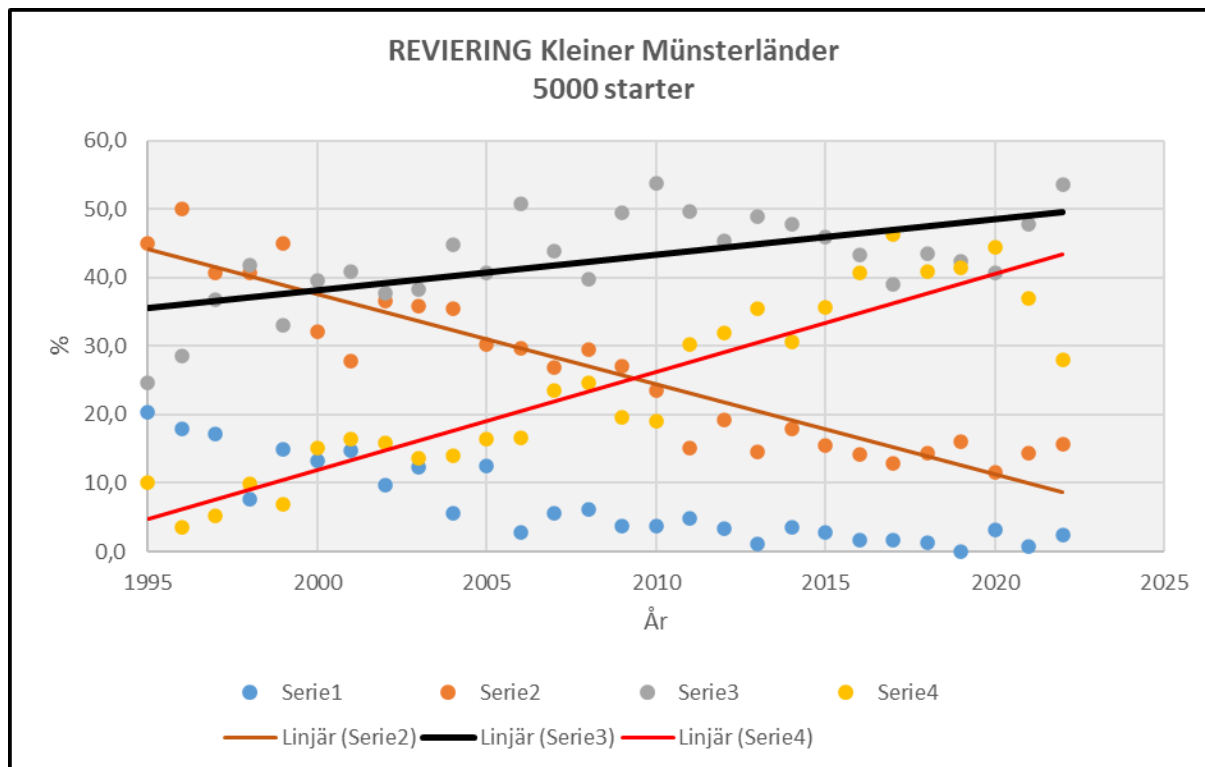

Diagram 5: Utveckling egenskapen reviering²⁴

Reviering är en egenskap som beskriver hur hunden anpassar sitt sök efter vind och terräng. Här är värdeomfånget för egenskapen 1 - 4. För värdet 4, vilket är optimalt, krävs en utmärkt reviering där hunden utnyttjar vind och terräng väl. I diagram 5 syns det tydligt att rasen utvecklats positivt under åren. Från att värdet 2 (brun linje), godtagbar reviering där vind och terräng inte utnyttjas tillfredsställande dominerat, är trenden klart nedåtgående för detta värde och i stället är det främst värde 4 (röd linje) och värde 3 (svart linje), god reviering där vind och terräng utnyttjas tillfredsställande, som har stigande trend. Värde 3 har stadigt den största andelen och de senaste åren har andelen 4 minskat något. Andelen med värde 1, ej godtagbar reviering med dåligt anpassat eller planlöst sök, ligger sedan 2015 på en låg nivå.

²⁴ Källa: SVK:s jaktprovsstatistik, januari 2023

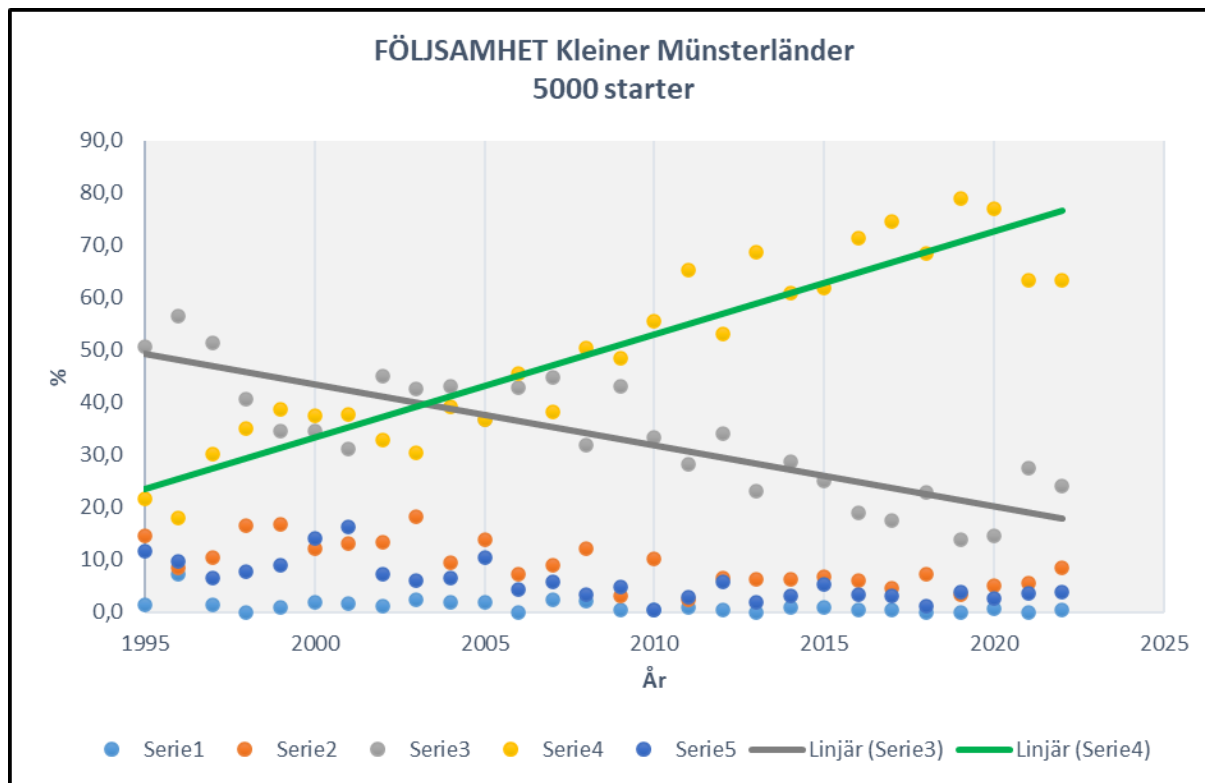

Diagram 6: Utveckling egenskapen följsamhet²⁵

Egenskapen för följsamhet (samarbete) visar på hur uppmärksam hunden är på sin förare under arbetet samt hur väl den tar anvisningar från sin förare. Värde 4, en uppmärksam hund som inte kräver förarstöd är det optimala. Värde 4 (grön linje) är det värde som har störst andel och trenden är stigande. Värde 3 (grå linje), uppmärksam med tillfredsställande förarkontakt, har en nedåtgående trend. Andelen med värde 2, mindre uppmärksam med otillfredsställande förarkontakt, ligger liksom värde 1, dålig uppmärksamhet och ingen förarkontakt, på låga nivåer. Värde 5, osjälvständig och kräver mycket förarstöd, ligger också på en låg nivå.

²⁵ Källa: SVK:s jaktprovsstatistik, januari 2023

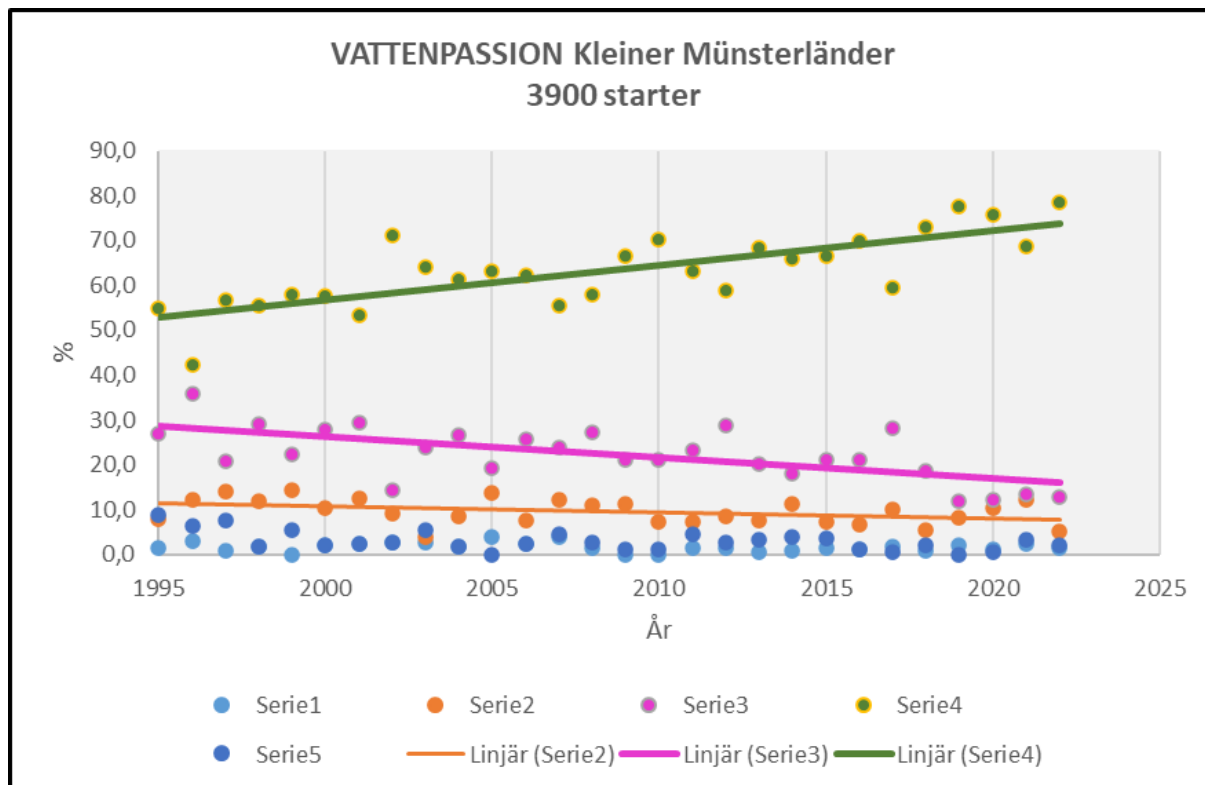

Diagram 7: Utveckling egenskapen vattenpassion²⁶

Vattenpassion visar på hur villigt hunden går i vatten från strandkanten. För det optimala värdet 4 krävs att hunden går snabbt i vattnet utan att kasta sig i. Värdet 4 (grön linje) är det värde som dominerat över tid och som fortsätter att dominera och även öka något. Värdet 3 (rosa linje), långsamt i vattnet utan tvekan, och värdet 2 (orange linje), ovillig och trög igång där stöd från förare krävs, har något minskande andel över tid. Ytterligheterna 1, vill ej gå i vattnet, och 5, kastar sig handlöst i vattnet, ligger på låga nivåer.

Mål

- Att andelen prövade hundar på fullbruks-, fält- och eftersöksprov ökar.
- Att andelen parningar med hundar prövade på någon form av jaktprov ökar.
- Vid rekommenderade parningar bör båda föräldrarna uppvisa egenskapsvärden som är lika bra som, eller bättre än, snittet för rasen och för könet avseende minst fyra av egenskaperna: fart, vidd, reviering, följsamhet och vattenpassion.
- Utvecklingen av egenskaperna fart, vidd, reviering, vattenpassion och följsamhet ska fortsatt närma sig idealvärdet 4.

Handlingsplan

Skapa kunskap kring möjligheter och vikten av att få dokumenterade jaktprovsmärten på både sin avelshund och sina avkommor, samt kring hur resultatet kan användas i avelsarbetet. Uppmuntra till att hela kullar provas jaktligt. Utöver detta bör uppfödare sträva efter att

²⁶ Källa: SVK:s jaktprovstatistik, januari 2023

fortsätta bevara apporteringslust, spårförmåga, vattenpassion och rovdjursskärpa hos våra hundar.

Avelsfunktionärer bevakar och följer upp egenskaperna fart, vidd, reviering, följsamhet och vattenpassion för att fånga upp utvecklingen av rasens jaktliga egenskaper. Samarbete sker med SVK:s domarkommitté kring rasens utveckling på jaktprov.

Avelsfunktionärerna följer kontinuerligt upp alla parningar och verkar för användandet av jaktprovsmriterade hundar i aveln.

Mentalitet

Nulägesbeskrivning

Sedan 2014 är beteende- och personlighetsbeskrivning hund (BPH) det officiella verktyget som SVK använder för att utvärdera mentalitet inom rasklubben, och därmed även ett viktigt verktyg i avelsarbetet. Information om BPH och moment som ingår finns på [Utförandebeskrivning BPH \(skk.se\)](#).

Det är dock få individer ur varje årskull som genomför BPH vilket gör att det fortfarande är relativt svårt att få ett samlat grepp om hur mentaliteten ser ut i rasen. När 200 individer i rasen har genomfört BPH gör SKK en så kallad ”200-analys”, vilket ger en mer samlad bild av rasens mentalitet.

Sammanställning per år	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Totalt för 2011-2022
Antal födda	170	171	176	91	190	182	198	199	213	206	362	218	2 376
Antal starter BPH	4	3	6	5	15	6	9	2	13	13	19	2	97
varav genomförda BPH	4	3	6	5	15	6	9	2	13	13	19	2	97
Med skott	4	3	6	5	15	6	9	2	13	13	19	2	97
varav - hanar	3	1	3	0	4	4	6	1	5	4	9	2	42
varav - tikar	1	2	3	5	11	2	3	1	8	9	10	0	55
Utan skott	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
varav - hanar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
varav - tikar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ägaren avstår skott	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Beskrivaren avbryter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ägaren avbryter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oacceptabelt beteende	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fördjupad genomgång	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabell 7: Antal hundar som genomfört BPH med födelseår 2011-2022.²⁷

I dagsläget är det totalt 102 individer som genomfört BPH (tabell 7 visar endast hundar födda 2011 eller senare). Endast en hund har genomfört BPH utan skott. Ingen hund har brutit beskrivningen på anmodan av ägare eller beskrivare. Intresset för att genomföra BPH har ökat något de senaste åren, vilket bidrar till säkrare utvärdering av mentalitet.

En viss bild av mentalitet ges även från olika provformer och utställningar där olämpligt beteende dokumenteras. Baserat på dessa källor samt BPH kan det sammanfattningsvis sägas att rasen generellt är trygg, social och vänlig.

²⁷ Källa: SKK Avelsdata, 2023-08-09

Rasspecifik avelsstrategi RAS Kleiner münsterländer

Enligt rasstandarden är en Kleiner Münsterländer intelligent, lättlärd och temperamentsfull men balanserad med en stabil karaktär. Den är uppmärksam och vänligt inställd till människor med god följsamhet gentemot föraren. Den har passionerad och uthållig jaktlust, mångsidiga jaktanlag liksom god nervstyrka och viltskärpa. Till karaktären är de generellt sociala, vänliga samt fungerar väl med familjen och andra hundar. Rasen har även en ganska utbredd vaktinstinkt.

Enligt rasstandarden är aggressiva, rädda och otillgängliga hundar inte acceptabelt (aggressiva eller extremt skygga hundar är på utställning eller exteriörbedömning ett diskvalificerande fel enligt rasens FCI standard). Pipiga eller stressade hundar är inte önskvärt.

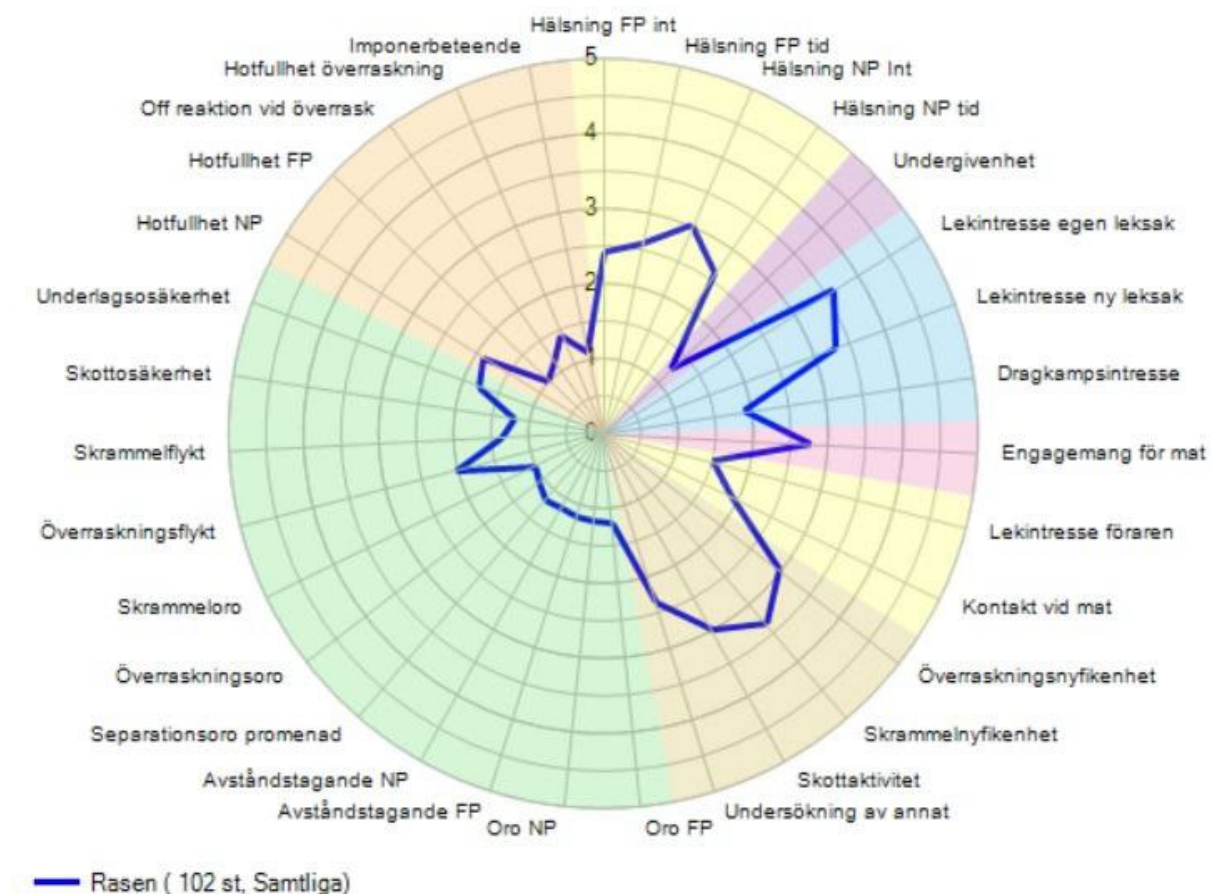

Diagram 8: BPH-spindeldiagram, medelvärde för rasen ²⁸

BPH-resultaten för rasen bör tolkas med viss försiktighet då antalet hundar per årskull som genomför BPH fortfarande är lågt. Genom att fler hundar genomför BPH så ökar säkerheten i skattningen av arvarhet, och därmed ger det ett säkrare urval vilket kan användas i avelsarbetet.

²⁸ Källa: SKK Avelsdata, 2023-08-09

Mål

- Öka antalet beskrivna hundar till minst 200 stycken för att få en ”200-analys”.
- Rasens medelvärde för icke önskade beteenden ska inte öka. Oönskade beteenden finns i sektorerna i vänstra halvan av diagrammet, rädsla/osäkerhet och hot/aggressivitet.
- Rasens medelvärde för önskvärda beteenden ska minst bibehållas eller förbättras. Önskade beteenden finns i sektorerna i den högra delen av diagrammet, undantaget är undergivenhet som inte heller får öka.

Handlingsplan

Verka för att fler hundar ska bli beskrivna genom riktade aktiviteter mot uppfödare och hanhundsägare samt valpköpare.

Kunskapen om hur BPH kan användas i avelsarbetet ska ökas genom till exempel utbildning och föreläsningar. Uppfödare bör uppmuntra sina valpköpare att genomföra BPH, samt väga in resultaten i sitt avelsarbete.

Upplys och uppmana uppfödare att ansöka om BPH Uppfödardiplom samt uppmärksamma det i Svensk Vorsteh.²⁹

Årligen bevaka resultaten från genomförda BPH och följa upp avvikelser från målen.

Följa upp övriga provformer och utställningar där oacceptabelt beteende hos hund beskrivs samt väga in dessa noteringar i utvärderingen av rasens mentalitet.

Exteriör

Nulägesbeskrivning

Exteriör kan bedömas både på exteriörbedömning samt på officiell utställning anordnad av SKK eller SKK-ansluten klubb. På både utställning och exteriörbedömning utfärdas en skriven kritik där hundens brister och förtjänster redovisas. Kritik kan användas för att hitta de exteriöra brister och fördelar som avelshunden besitter.

Uppfödare behöver ta hänsyn till exteriör i sitt avelsarbete och här bör fokus ligga på den funktionella jakthunden. Rasen är framavlade för att arbeta och avel ska bedrivas för att bibehålla en exteriör som ger hunden förutsättning att klara sitt arbete och undvika skador.

Enligt rasstandard har rasen en kraftig och harmonisk kroppsbyggnad med ädla, eleganta och balanserade proportioner. Huvudet är ädelt. Kroppslinjerna är flytande med vågrätt burens svans. Frambenen har goda behäng, bakbenen har så kallade byxor och svansen är försedd med en tydlig fana. Den glänsande pälsen skall vara slät eller lätt vågig, tät och inte för lång. Rörelserna är harmoniska och vägvinnande. Helhetsintrycket måste alltid avspegla den jaktliga användbarheten.

Exteriöra avvikelser förekommer i olika allvarlighetsgrad. Exempel är öppna vinklar, bundna, underställda eller lösa rörelser, för högt burna eller för böjda svansar, korta eller branta kors samt hundar som tappar rastyp då de är för lätt eller tungt byggda. Tandbortfall, extra tänder

²⁹ [BPH-uppfödardiplom | Svenska Kennelklubben \(skk.se\)](#)

och bettfel förekommer också. Mer om rasens exteriör och avvikelser finns att läsa på [Standard Kleiner Münsterlander FCI \(skk.se\)](http://Standard Kleiner Münsterlander FCI (skk.se)).

Brun och vit eller brunskimmel är godkända färger på rasen, Jungklaus-tecken är tillåtet. Andra färger eller helfärgade hundar får inte förekomma. Färgavvikelse är ovanliga. Pälsar med knappa behäng på öron, ben och svans, samt pälsar med för lockig och ullig kvalitet förekommer. Uppfödare ska beakta detta i avelsarbetet. Ögonen ska vara mörkt bruna, ljusa ögon förekommer. Ha i åtanke att ögonen mörknar med åldern, och ljusa ögon kan vara acceptabelt hos unga individer.

Mankhöjden för rasen ska vara 54 cm för hanhundar och 52 cm för tikar, +/- 2 cm är godkänt. I Sverige förekommer hundar som är för stora (upp mot 60 cm). Det förekommer även hundar som är under 50 cm i mankhöjd. Allt för stor avvikelse i mankhöjd från rasstandarden är ett diskvalificerande fel. Båda delarna ska beaktas i avelsarbetet för att behålla rätt storlek.

Diskvalificerande fel förekommer i låg frekvens inom rasen. Det vanligaste diskvalificerade felet på utställning och exteriörbedömning är hundar som avviker för mycket i mankhöjd, oftast för stora. Bettfel, avsaknad av tänder, svansdefekt och oacceptabelt beteende förekommer också.³⁰

Mål

- Att avla fram hundar som har bra förutsättningar för ett långt, hållbart och aktivt jagande liv.
- Öka kunskapen om funktionell exteriör och anatomi bland uppfödare och hanhundsägare.
- Planerade parningar ska ha avelsdjur som är bedömda med minst kvalitetspriset Good på utställning eller exteriörbedömning.
- Skapa statistik över förekommande avvikelser i exteriören.
- Följa upp och utvärdera hundar som tilldelats kvalitetspriset disqualified på utställning eller exteriörbedömning.

Handlingsplan

Sträva mot att kunna databehandla kritiker från utställningar för att enklare kunna samla utställningskritiker och hitta trender inom rasen.

Verka för att i avelsarbetet undvika parningskombination som utifrån tillgänglig information ökar risken för allvarlig sjukdom/funktionshinder hos avkomman.

Erbjuda utbildningar och föreläsningar inom exteriör och anatomi, samt uppmuntra uppfödare och hanhundsägare att utbilda sig inom området.

Uppfödare bör välja avelsdjur som troligen medför en god exteriör och kompenserar den egna hundens exteriöra brister, avelsfunktionärerna ska vara behjälpliga i denna fråga.

Hundar som tilldelats Disqualified på utställning ska användas med aktsamhet i avel, och parning ska inte ske innan anledningen till kvalitetspriset har följts upp och utvärderats.

³⁰ Källa: SVK Resultatdatabas, 2018-2022

Förankringsprocess och versionshistori

Version	Datum	Kommentar	Ansvarig
PA 1	2023-08-28	Första preliminära version för granskning.	Agneta Aldor Emma Forss
PA 2	2023-09-16	Andra preliminära version för publik granskning. Ändrad efter kommentarer från referensgrupp.	Agneta Aldor Emma Forss
PA 3	2023-11-04	Tredje preliminära version till AK/HS, uppdaterad efter publik granskning.	Agneta Aldor Emma Forss
PA 4	2023-11-21	Fjärde preliminära version till SKK/AK efter beslut i SVK HS	Agneta Aldor Emma Forss
PA 5	2023-12-06	Femte preliminära version efter kommentarer från SKK AK	Agneta Aldor Emma Forss